

Ohje päivitetty 13.5.2020

ETANERSEPTI (esim. ENBREL® , ERELZI®)

Vaikuttava aine

Etanersepti on tuumorinekroositekijä (TNF)- α salpaaja.

Toimenpiteet ennen lääkityksen aloitusta

Etanersepti-hoito kuten muutkin biologiset hoidot toteutetaan reumatautien erikoislääkärin aloittamana ja valvonnassa. Reumatologi tekee Kelalle SvB-lausunnon, jolla haetaan korvattavuutta biologisiin lääkkeisiin. Korvattavuus on määräaikainen, enintään 5 vuotta kerrallaan. Ennen hoidon aloittamista poissuljetaan hoidon vasta-aiheet ja tehdään tarvittavat tutkimukset (verikokeet ja keuhkojen röntgenkuvaus). Hampaat tulee olla hoidetut ja rokotukset ajan tasalla.

Vaikutustapa ja käyttöaiheet

Etanersepti on biologinen lääke, joka sitoo TNF- α nimistä tulehduksen välittäjäainetta, jolloin sen toiminta estyy. Lääke rauhoittaa niveltulehduksia ja estää niiden etenemistä. Etanerseptia käytetään nivelreuman, lastenreuman, selkärankareuman ja nivelpsoriaasin hoitoon, kun tavanomaisilla reumalääkkeillä tai niiden yhdistelmillä ole saatu riittävää hoitovastetta. Etanerseptin teho ilmaantuu muutamassa viikossa. Paras teho lääkkeelle saadaan, kun sitä käytetään yhdessä metotreksaatin kanssa.

Annostus ja ottotapa

Etanerseptiä annetaan esitäytetyn ruiskun tai injektioikynän avulla 50 mg ihon alle kerran viikossa. Yleensä potilas pistää lääkkeen itse.

Haittavaikutukset

Noin kolmasosalla potilaista esiintyy iholla lääkkeen pistoskohdassa ja sen ympärillä ohimeneviä ärsytysoireita, kuten punoitusta tai kutinaa. Nämä oireet ovat tavallisimpia kolmen ensimmäisen hoitoviikon aikana eivätkä yleensä anna aiheutta erityisiin toimenpiteisiin. Muut sivuvaikutukset ovat harvinaisia. Etanersepti voi lisätä alttiutta infektioihin. Hoitoa ei saa antaa, jos potilaalla on akuutti infektio tauti tai krooninen hoitamaton infektio tauti. Etanersepti tulee tauottaa kuumeisten tai antibioottihoitoa vaativien infektioiden ajaksi.

Leikkaukset

Isojen toimenpiteiden yhteydessä hoidossa on syytä pitää taukoa, jonka pituus riippuu leikkauksen suuruudesta. Hoitotauosta kannattaa neuvotella hoitavan lääkärin kanssa.

Raskaus ja imetys

Raskauden tai imetyksen aikaisesta käytöstä on neuvoteltava hoitavan lääkärin kanssa. Etanerseptin käyttöä voidaan harkita raskauden aikana.

Rokotukset

Etanersepti saattaa heikentää rokotusvastetta, joten rokotteet kannattaa antaa ennen hoidon aloitusta. Eläviä heikennettyjä taudinaiheuttajia sisältävät rokotteita (kuten keltakuume- ja tuhkarokkorokote) ei saa antaa etanerseptin aikana tai annetaan vain hoitavan lääkärin harkinnan mukaan. Influenssarokotus suositellaan otettavaksi vuosittain.

Seuranta

Hoito edellyttää laboratoriokoeseurantaa, joka tapahtuu perusterveydenhuollossa. Etanersepti-hoidon seuranta tapahtuu hoitoon perehtyneen erikoislääkärin toimesta.

Säilytys

Etanersepti säilytetään jääkaapissa 2–8 asteen lämpötilassa, eikä se saa jäätyä. Matkalle lähtiessä lääke pakataan kylmälaukkuun. Käytetyt ruiskut tulee kerätä kovaan kannelliseen astiaan ja toimittaa apteekkiin.